8e JAARGe. № 186.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbeza. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 4 AUGUSTUS 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

(*Voor het land.*) **Op Maandag den 6den Augustus aanstaande** zal ingevolge bekomen magtiging, door den onder Directeur der Genie in de 3de Militaire Afdeeling op Java, ten zijnen burele aan de *Krambangan* gelegen, in het openbaar worden aanbesteed, de levering van diverse goederen, in **1862** voor het Genie Departement benoodigd; als: HANG- en SLUITWERK, IJZERWERK, GEREEDSCHAPPEN, GLASWERK, VERFSTOFFEN, EUROPESCHE METSELSTEENEN enz. nader omschreven in de voorwaarden, die ter lezing liggen ten bureele van de handelsvereeniging en van den ondergeteekende, bij wien tevens nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.

SOERABAYA, *den 29 Junij* 1860.

De onder Directeur voornoemd,

(955) **J. C. R. STEINMETZ.**

VEILING VAN DOORGEKAPT KOPERGELD.

De Resident van Soerabaija, maakt bekend dat op *Woensdag den 15den Augustus e. k.* bij 's lands pakhuizen te Soerabaija, in het openbaar zullen worden verkocht 400,000 Amsterdamsche ponden, of meer, doorgekapt kopergeld, waarvan een monster bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant* van den 7den dezer No. 54.

SOERABAYA, *De Resident* *vd.*
20 *Julij* 1860. (1087) O. VAN REES.

(*Voor het Land.*) Naar aanleiding eener van hoogerhand bekomen magtiging zal op Zaturdag den 25sten Augustus a. s. des morgens ten 8 ure door den ondergeteekende ten zijnen bureele publieke uitbesteding worden gehouden voor de levering van diverse artikelen van Inlandschen oorsprong ten behoeve van den Artillerie Constructie Winkel, gedurende het jaar 1861.

Omtrent de voorwaarden dezer uitbesteding kunnen dagelijks van des morgens 8 tot des namidags 1 ure (Zondags uitgezonderd) ten bureele van den Ondergeteekende, de verdere inlichtingen verkregen worden, alwaar eene opgave der marktprijzen van de onderscheidene artikelen ter Speculatie van gegadigden ter lezing zal gereed liggen.

De Directeur van den
Artillerie Constructie Winkel,
(1148) VREEDE.

UITBESTEDING.

Op Woensdag den 5den September aanstaande, des voormiddags ten 10 ure

zal op het bureau van den ondergeteekende openbare uitbesteding worden gehouden voor de levering van:

2000 stuks SLAGT-OSSEN,

ten behoeve der troepen in de wester afdeeling van BORNEO.

De voorwaarden der uitbesteding liggen dagelijks, met uitzondering van zon en feestdagen, van 's morgens 7 tot 12 ure, ter lezing op genoemd bureau, alwaar mede nadere inlichtingen te bekomen zijn.

SOERABAYA, *De Onder Intendant der 1e klasse*
den 16e Julij 1860. *in de 3e militaire afdeeling op Java,*
(1063) **Ed. VERBEEK.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 6den Augustus 1860.

Voor het Kantoor van den Deurwaarder *Lamwijk* in de stad van eenige losse goederen en eene praauw Toop.

Op Dingsdag den 7den Augustus 1860.

Voor de woning van *J. W. Kok* in de Kampong Ketapang op aanvraag van Kapitein *Wijtingh* van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 8sten Augustus 1860.

Bij den chinees *Tjoa Tjingan* in de Chineesche Kamp nabij de chineesche tempel van diverse goederen.

Op Donderdag den 9den Augustus 1860.

Bij den heer *J. H. Leursen* in de 3de Kalisosok van meubelaire goederen.

Op Vrijdag den 10den Augustus 1860.

Bij de weeskamer alhier van goederen waaronder elf jagtgeweren, van diverse boedels, zoomede van 2 bank actien van wijlen *J. L. Zange.* (1157)

Op Zaturdag den 11den Augustus 1860.

Op de werkplaats van den waterstaat te Kabalen (Kalimas) van schaalplanken, oude houtwerken en, voor afbraak, van bamboezen woning op houten stijlen en bamboezen bijgebouwen met atap gedekt, staande nabij de overlaat te Wonokromo.

GEBOORTEN.

Ontijdig bevallen van eenen *ZOON* die weinige uren na de bevalling overleden is, C. C. P. DURAND, *Razij.*

Soerabaya 2 *Augustus* 1860. (1164)

VENDUTIE te GRISSEE

Op Dingsdag den 7den Augustus 1860

van een gekoperde schoener

KIM GIOKSING,

groot 49 lasten, toebehoorende aan wijlen den Chinees LIM LIANGPIEN, en diverse koopmanschappen van de erven LIM KOENHIK.

GRISSEE, *De Executeur in*
den 28sten Julij 1860. *voornoemden boedel.*
(1146) **LIM LIANGTJIOE.**

VENDUTIE WEGENS VERHUIZING.

Op Donderdag den 9den Augustus a. s.,

TEN HUIZE VAN DEN HEER

LUERSSEN,

Kaliesossok No. 3,

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van eenen wel onderhouden Inboedel bestaande uit: BANKEN, GEPOLITOERDE EIGENGEMAAKTE WIP- en LEUNINGSTOELEN, KLEERKASTEN, ROTTING KASTEN en IJZEREN LEDIKANTEN met toebehoren, eene groote AMBONHOUTEN RONDE TAFEL, KNAPEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, nieuwe Engelsche HANG- en TAFELLAMPEN, eene PENDULE, een REGULATEUR loopende 8 dagen, een WERKBANK, JAGTGEWEREN, etagère VOORWERPEN, SAWOE- en BALIESCHE POMPELMOESBOOMEN in potten, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1163)

HOUTVENDUTIE

TE MODJOKERTO.

Op den 13den Augustus.

VAN P. M. 500 STUKS BALKEN,

afkomstig van den houtaankap te *Blitar* behoorend aan den heer W. B. LOUDON, en liggende zeer geschikt voor den afvoer.

(1041) **L. H. ZANTHUIS, qq.**

De geännonceerde Verkoop bij inschrijving van

803 PAKKEN BLADEN JAVA TABAK,

Hoofdmerk VBM en VTDR,

zal plaats hebben

OP den 18den Augustus aanstaande,

instede van op 8 Augustus; blijvende de Veilconditiën onveranderd.

De monsters deze partij, getrokken door eenen deskundigen, zijn dagelijks te bezigtigen ten kantore van de ondergeteekenden, en te Soerabaya in het lokaal der Handels-vereeniging aldaar.

SAMARANG, **VAN MAANEN & CO.**
28 *Julij* 1860. (1141)

DE KANDIDAAT TUPS.

(*Vervolg.*)

„Dankje voor je zedepreek! maar als je niets anders weet, dan zal ik je niet meer lastig vallen." En meteen sprong FRITS op en liep met een flaauw *bonsoir* de kamer af, baloorig dat hij geenen betere troost bij zijnen vriend had gevonden. Of hij regt had om knorrig te zijn, daarvan gaf hij zich geen rekenschap. Er zijn van die menschen, die in sommige oogenblikken zouden willen, dat hen geenen anderen raad gegeven werd, dan dien zij zich zelve reeds hebben voorgeschreven en die de welgezindheid van anderen afmeten naar het al of niet toegeven aan hunnen zin. FRITS behoorde wel een weinig tot dat soort, terwijl zijn vriend, wiens vroolijkheid en schijnbare onverschilligheid hem bij velen voor loszinnig deed doorgaan, tot het getal dergenen behoorde, die altijd regt door zee gaan zonder aanzien des persoons, en die, schoon ze dan ook door de naauwgezetten in naam uit de hoogte aangezien worden, echter de proef der naauwgezetheid vrij wat beter kunnen doorstaan."

Teleurgesteld in zijne verwachting, wandelde onze FRITS naar huis, want het was hem nog niet helder hoe hij het zou aanleggen om papa met de zaak bekend te maken. Het oogenblik was daarvoor zeker niet gunstig en stelde hij zich al voor dat de wenschen van den ouden heer vervuld zouden worden en dat daarmede voor hem eene belangrijke stap zou gedaan zijn, alle zijne schoone vooruitzigten verdwenen weder in rook, als hij aan de mogelijkheid dacht, dat de stembus ook een ongunstig resultaat opleveren kon. Hij verwenschte in zijn hart alle politieke rigtingen en nog veel meer den verkiezingsstrijd. Zijn eenige hoop bleef op PAMPEL, maar indien deze mogt merken wat de jonge TUPS in het schild voerde, dan was het zeker met zijne medewerking ten gunste van den ouden heer gedaan. Bijna had hij spijt, dat hij de PAMPEL'sche spruiten niet meer had gefêteerd, want eerst nu bleek hem, hoe de meest verschillende omstandigheden soms met elkander in verband kunnen staan. Er bleef hem niets anders over dan geduld te oefenen, en te hopen, en hij meende dat de voorzigtigheid gebood om, hoe moeijelijk hem het zwijgen viel, vooreerst aan papa niets te zeggen, en, minder om de kandidatuur van dezen dan wel om zijn eigen belang, ditmaal een levendig deel aan den verkiezingsstrijd te nemen, voor zoo ver hij daartoe geregtigd was, en dit zonder opzien te geven zou kunnen doen.

In de ouderlijke woning was hetzelfde onderwerp aan de orde van den dag. Zelfs mama TUPS nam een levendig deel in de kandidatuur van haren echtvriend, want zij was altijd van gevoelen geweest, dat de verdienste van den talentvollen man werden voorbijgezien, en dat niet alleen de stad maar het gansche vaderland eene belangrijke aanwinst zou doen, wanneer aan hem een deel der leiding van de algemeene belangen werd toevertrouwd. Toen FRITS dien avond te huis kwam vond hij de familie opgetogen en mama vooral in eene stemming, waarin hij haar maar zelden zag. Hij behoefde de oorzaak daarvan niet te vragen, want hij was nog niet gezeten, als de courant hem werd voorgelegd waarin tweemalen met groote letters den naam van TUPS prijkte. Mama zat zich uiteputten in gissingen wie die eenige kiezers waren, en was reeds tot een twintigtal gekomen, dat zeker voor haren man stemmen zou. Papa daarentegen las en herlas met verbazing een berigt, waarin gemeld werd, dat de heer AMBROSIUS TUPS, handelaar en regent van het Oude Mannenhuis, zich kandidaat had gesteld en veel kans had om gekozen te worden, eene eer die hij ten volle waardig was en die men hem reeds vroeger had moeten toekennen. Wie mogt de steller daarvan zijn? Was het vriend of vijand? Was het iemand die waarlijk van zijne verdiensten en bijzondere geschiktheid doordrongen was, of kon het iemand zijn die wist dat hij reeds meermalen vergeefs een begeerig oog naar die betrekking had gewend, ondanks plegtige verzekering dat hij waarlijk geene gelegenheid hebben zou om die naar eisch te vervullen. Maar het was toch zoo gesteld, dat niemand er een boos opzet in vermoeden kon. Ook FRITS moest zijn brein spitsen om er achter te komen van wien dit mogt uitgegaan zijn, en de algemeene conclusie was, dat, zoo al geen vriend hem op deze wijze in herinnering had gebragt, deze maatregel toch dienen kon om de aandacht op hem te vestigen.

„Het meest," zeide TUPS, „zit mij die KWIPS in den weg, want ik ben zeker dat hij mij zal tegenwerken. En al is ook zijne partij niet zoo magtig als hij wel denkt, hij kan toch veel kwaad doen en zal dit niet nalaten."

Die ontboezeming was voor FRITS of hij met koud

water overgoten werd, en zoo gaarne zou hij de partij opgenomen hebben om den afwezenden te verdedigen, maar hij vreesde te ver te zullen gaan, en vergenoegde zich daarom met te zeggen, dat naar hij hoopte, de heer KWIPS wel een tegenstander maar geen tegenwerker was, en dat in allen gevalle de partij, waartoe papa behoorde, veel magtiger was. Er moest nu nog eens overlegd worden, wie en wie door FRITS zouden kunnen aangespoord worden om voor papa te stemmen. De lijst werd naauwkeurig opgemaakt, en toen FRITS eindelijk op zijne kamer gekomen was, zette hij zich nog eens rustig neder, niet om te peinzen over de zoo gewenschte kandidatuur, maar om.... aan zijne HELÈNE te denken.

Den volgenden morgen na het ontbijt meende FRITS aanstonds op den loop te gaan om, terwijl hij kantoorzaken deed, ook de kiezers te bezoeken, die op de lijst geplaatst waren, toen papa hem verzocht nog wat te blijven zitten, daar hij hem over eene gewigtige zaak spreken wilde. FRITS begreep dat het over niets anders dan over de verkiezing kon zijn, en zette zich dus, niet bijzonder nieuwsgierig, op nieuw neder. Als de vaderlijke pijp gestopt en aangestoken was, — want TUPS rookte na het ontbijt een gouwenaar, — begon hij met ongewonen ernst: „Ik heb wel gezien, mijn jongen! dat gij niet veel werk van de dames PAMPEL schijnt te maken, maar, ik ben ook jong geweest' en ik heb ook al gedacht dat zulks wel politiek van u kon zijn, om uwe ware plannen niet te ontdekken. Ik wilde u daarom zeggen dat, zoo gij waarlijk er over denkt om eene van de dames PAMPEL te vragen, zulks de volledige goedkeuring van uwe moeder en van mij wegdragen zou."

FRITS wist niet of hij zijne ooren gelooven moest, en het was zeker de uitwerking zijner verstommende verbazing, dat hij sprakeloos zijnen vader aanstaarde. Deze daardoor aangemoedigd, zette zijne rede voort, en zeide:

„Het zou in allen deele eene verstandige keus zijn, want de zaken van den heer PAMPEL zijn, zoo als gij weet, in bloeijenden staat; het zou hem zeker aangenaam zijn een schoonzoon te hebben die hem daarin eenmaal kon opvolgen, en mij dunkt, dat gij daarbij eene zoo rijke keus hebt, dat het alleen moeite baren kan wie onder allen de uitverkorene zal zijn." Nu kon onze FRITS het toch niet langer uithouden, en bijna vergetende tegen wien hij sprak, zeide hij „Maar, papa! hoe is het mogelijk dat u aan zoo iets kunt denken. Om u genoegen te doen heb ik aan het huis van den heer PAMPEL visite's gemaakt, maar indien ik mijn lust gevolgd ware, zou ik er nimmer gegaan zijn. Ik wil gelooven, dat de dames PAMPEL talentvolle meisjes zijn en prompte huishoudsters zullen wezen, maar ik deed liever eene gelofte om mij nooit in het huwelijk te begeven, dan dat ik mij opofferde om met zoo'n PAMPEL levenslang opgescheept te zijn."

Met eene diepe verontwaardiging over zulk eene rebellie zeide papa: „Ik had van u zulk een onbetamend antwoord niet gewacht, want gij moest overtuigd zijn, dat ik alleen om uw geluk te bevorderen u dit voorstel deed."

„Ik ben er van overtuigd, papa! dat gij mij gelukkig wenscht te zien, maar juist daarom vertrouw ik, dat gij mij den weg daartoe niet zult willen afsnijden."

„Gij weet niet wat gij verwerpt, en handelt zoo als alle jongelui van onzen tijd, onbedacht en loszinnig, steunende op uwe eigene wijsheid, met verwerping van den goeden raad, die door rijper ondervinding gegeven wordt. Gij vergeet daarbij geheel, dat een kind verpligt is om zijne ouders te gehoorzamen."

„Ik hoop in die gehoorzaamheid niet te kort te komen, papa! maar ik beroep mij op de waarheid, die door u altijd wordt voorgestaan, dat de vrijheid het kostbaarste goed is voor den mensch. En u is er immers zelf op uit die vrijheid te bevorderen?"

„Dat is eene ellendige verwarring van zaken, want gij weet zeer goed dat mijne politieke beginselen hierbij volstrekt niet te pas komen."

„De zaak heeft zeker weinig met de politiek gemeen, maar ik meende dat een beginsel als het uwe, toch wel toepassing verdiende in het bijzonder leven."

„Ik houd niet van uwe consequentie's, jonge heer! en vraag u alleen waarom gij u zoo bepaald tegen mijnen wensch verzet?"

„Indien ik u daarvan de ware reden zeggen zal," zeide FRITS, die nu begreep dat het hooge woord er uit moest en dat alles maar in één storm moest doorgaan, „dan moet ik u mededeelen, dat ik, ook bij minder afkeer van de dames PAMPEL, toch voor elke intimiteit met haar bedanken zou, omdat ik reeds lang eene andere keus deed, waarop ik juist dezer dagen uwe goedkeuring meende te vragen."

(Wordt vervolgd.)

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya, den 4den Augustus 1859.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. schip *Princes Amelia*, kapit. Luit. ter zee Sloos, en den hr. Anemaet en echtgen:

LIOE KIOE EILANDEN.

In het jaar 1857 strandde een Nederlandsch koopvaardijschip op een der Madjiko-Sima eilanden, waarvan de schipbreukelingen op eene menschlievende en hartelijke wijze door de regering van de Lioe-Kioe eilanden werden verpleegd, Ongeveer een jaar vroeger werd de bemanning van een Lioe-Kio-jonk, die in de chinesche zee verongelukt was, door een Nederlandsch schip gered en te Shanghae aangebragt.

Deze omstandigheden, gevoegd bij de steeds toenemende vaart op Japan en omliggende landen, deden de aandacht der Nederlandsche regering op bovengenoemde eilanden-groep vestigen en bij haar den wensch ontstaan om met het bestuur dier eilanden een tractaat van vriendschap en koophandel te sluiten.

Na op den 29sten Junij 1859 met zijnen onderhebbenden bodem, Z. M. schroefstoomschip *Bali*, ter reede van Napha, de hoofdplaats der Lioe-Kioe eilanden, gekomen te zijn, slaagde de luitenant-ter-zee 1ste klasse Jhr. J. H. van Capellen reeds den 6den Julij daaraanvolgende in het sluiten van een dergelijk tractaat, waarbij hij de meeste hulp mogt ondervinden van de twee fransche zendelingen de heeren T. Mounicou en Furet, de eenige Europeanen welke zich toenmaals op de Lioe-Kioe eilanden bevonden.

Aan dit tractaat, hetwelk door de nederlandsche regering is goedgekeurd, ontleenen wij hier de volgende, op handel en scheepvaart betrekking hebbende, artikelen.

Art. 1. Tusschen de onderdanen dier beide rijken (Nederland en Lioe-Kioe), zonder onderscheid van persoon of plaats, zal van nu af eene bestendige vrede en vriendschap bestaan; allen zullen volkomene bescherming genieten voor hunnen persoon en voor hunne bezittingen.

Alle artikelen, die de Nederlanders te Lioe-Kioe wenschen te koopen en het land kan leveren, zullen aan hen verkocht worden, onverschillig of zij zulks aan de ambtenaren dan wel aan de bevolking vragen; ook zullen de overheden geene bepalingen maken die de bevolking verbieden om te verkoopen, en al hetgeen een der beide partijen mogt verlangen te koopen, zal tegen billijken prijs verhandeld worden.

Art. 2 Wanneer Nederlandsche schepen in een der havens van Lioe-Kioe binnen loopen, zullen zij tegen billijken prijs van hout en water voorzien worden; mogten zij andere artikelen verlangen, dan zullen deze alleen in de haven van Napha verkregen kunnen worden.

Art. 3. Wanneer Nederlandsche schepen op Lioe-Kioe of op een der eilanden onder de jurisdictie van het koningrijk Lioe-Kioe stranden, zullen de overheden dadelijk menschen sturen om hulp te verleenen tot het redden van leven en goed.

Alles, wat aan den wal gebragt kan worden zullen zij op verzekerde plaats bewaren, tot dat schepen dezer natie gezonden worden om het geredde af te halen.

De gemaakte onkosten voor het redden van personen, zullen door de natie, waartoe zij behooren, vergoed worden.

Art. 4. Nederlanders te Lioe-Kioe aan den wal komende, mogen gaan waar het hun behaagt, zonder verhindering of wel dat ambtenaren gezonden worden om hen te volgen en na te gaan. Indien zij overtredingen begaan tegen de bevolking van Lioe-Kioe, zullen zij door de plaatselijke overheden worden opgevat, doch niet mishandeld, en teregt staan voor het gezag waaronder zij behooren, ten einde, zoo noodig, door deze gestraft te worden.

Art. 5 Te Toemai zal eene begraafplaats voor de Nederlanders bestaan, waar hunne graven niet geschonden mogen worden.

Art. 6 De regering van Lioe-Kioe zal kundige loodsen benoemen om de schepen in en uit de haven van Napha te brengen; zoowel voor het binnen-, als voor het uit-loodsen zullen de gezagvoerders dier schepen zeven duizend twee honderd tzin of chinesche koperen muntspecie betalen.*)

Art. 7. Wanneer nederlandsche schepen ter reede van Napha ankeren, zullen de plaatselijke overheden hun hout leveren tegen den prijs van drie duizend zes honderd tzin of chinesche koperen muntspecie de duizend katties, en water tegen zes honderd tzin of chinesche koperen muntspecie de duizend katties of zes vaten vol.

Alle betalingen zullen in vreemde munt of in ongemunt goud of zilver kunnen geschieden.

Art. 8. Alle regten, welke aan vreemde natien zullen worden verleend, zullen almede dadelijk tot Nederland worden uitgestrekt, en de nederlandsche handelaren te Lioe-Kioe zullen regt hebben op gelijke behandeling als die der meest begunstigde natie.

Volgens ingewonnen berigten van de bovengenoemde fransche missionarissen, die in Junij 1859 reeds drie jaren te Napha gevestigd waren en somwijlen togten in de binnenlanden hadden gemaakt, waar zij eenige kennis opdeden van de inlanders, die aldaar niet zóó op hunne hoede zijn om de vreemdelingen te misleiden als wel te Napha het geval is, en verder naar aanleiding van het weinige, dat hij zelf gedurende zijn kort verblijf te Napha vermeende optemerken, berigt de heer van Capellen ten aanzien der Lioe-Kioe eilanden het volgende:

Lioe-Kioe moet beschouwd worden als eene japansche kolonie, hoewel de Lioe-Kioeërs dit steeds ontkennen en om de waarheid beter te bedekken voorwenden cijnsbaar te zijn aan China, hetgeen volstrekt niet het geval is. Lioe-Kioe heeft met China niets te maken en ook niets met het hemelsche rijk gemeen. Slechts enkele chinesche gewoonten en gebruiken zijn welligt daar ingeslopen of van ouds her, toen Lioe-Kioe onder China behoorde, overgebleven.

De regering van Lioe-Kioe is zamengesteld uit een regent, Taoelie-wan, en drie ministers, Potshing-kwans of Potshing tafo's genoemd, terwijl de steden door gouverneurs of Tijshing-kwans worden bestuurd; het bestaan van eenen steeds minderjarigen koning is meer dan twijfelachtig. Shoei, omtrent een uur gaans van Napha verwijderd, is de zetelplaats van het opper-bestuur, klaarblijkelijk een gouverneur-generaal of zaakwaarnemer van den prins van Satsuma, aan wien het land cijnsbaar moet zijn. Het japansche opper-bestuur is onzigtbaar en zijn bestaan moet volstrekt een geheim blijven. De wetten, bepalingen en instellingen van het land, zijn door deze opper-regering vastgesteld en worden stiptelijk nagekomen door het inlandsche bestuur, dat verantwoordelijk is gesteld voor alle overtredingen welke eventueel mogten plaats grijpen; van daar de groote vrees, de veinzerijen en dikwijls laagheden, welke dit bestuur zich moet getroosten, om alle innovatien tegen te gaan. Even als in Japan schijnt ook op de Lioe Kioe eilanden een *fait accompli* wet te zijn, maar de bestuurders, onder wien zoodanige verandering tot stand kwam, zijn de lijdende partij: op Lioe-Kioe wordt de regent en waarschijnlijk ook de overige leden van het bestuur afgezet en alsdan verbannen naar een der kleinere eilanden.

Klaarblijkelijk is de landvoogd, die gedurende de onlusten te Lioe-Kioe (nu slechts bij overlevering bekend) regeerde, een uitstekend man geweest. De wegen, vooral tusschen Napha en Shoei, de steenen-bruggen, de aanleg van een allervernuftigst breekwater bij de rivier van Napha, de forten, welke de monding dezer rivier verdedigen en de loskade langs dezelve voor de stad, getuigen van welgevormde plannen en van eene groote wilskracht om die uittevoeren.

Na het dempen van de onlusten heeft die landvoogd waarschijnlijk eene algemeene ontwapening bevolen en de Lioe-Kioeërs het verbod opgelegd om van dat oogenblik af wapens te dragen: van daar de vredelievende en zachtzinnige faam, die de Lioe-Kioeërs verkregen hebben. Dat er een japansch arsenaal van wapenen bestaat te Lioe-Kioe lijdt geen twijfel, want de heeren Mounicou en Furet vertelden, dat zij herhaalde malen het lossen van schoten gehoord hadden en dit hielden voor exercitiën van het japansche garnizoen. De Japanners, die zich zelden of nimmer vertoonen, zijn de eenigen die twee sabels dragen, namelijk de troepen en de ambtenaren, want de kooplieden mogen hier evenmin als in Japan van wapens voorzien zijn. Nu en dan ontmoet men een Japanner, te herkennen aan zijn hoofdkapsel, doch zoodra hij bemerkt herkend te zijn, verbergt hij zich onmiddelijk. De voorname kooplieden te Lioe-Kioe zijn japanners; chinezen worden daar zelden of ooit aangetroffen.

De bevolking op Lioe-Kioe is arm. Behalve gouvernements ambtenaren is een ieder arbeider of koeli. Hunne voornaamste bezigheid is de landbouw, die op eenen vrij hoogen trap staat.

De kleeding van den gemeenen man te Lioe-Kioe bestaat enkel uit een grof linnen hemd, doch die van de betere klassen gelijkt veel op de japansche kleeding.

In hun uiterlijk voorkomen hebben de Lioe-Kioeërs veel overeenkomst met de japanners. De Lioe-Kioeër laat zijn baard groeijen, de Japanner niet. Hunne gewoonte van het haar te dragen verschilt eenigzins met de japansche wijze; in statie dragen de Lioe-Kioeërs een hoofddeksel. Hoewel chineesch de schrijftaal der Lioe-Kioeërs is, heeft hunne spreektaal zeer veel overeenkomst met de japansche taal.

Het hoofdvoedsel van den gemeenen man te Lioe-Kioe bestaat uit obi's, palmiet en eene soort van kaas, van boonen vervaardigd; nimmer gebruiken zij rijst of suiker dan uit weelde. De keuken van de hoogere klasse is half japansch en half chineesch. De Lioe-Kioeërs houden veel van vermaken, zijn zeer goedaardig, drinken veel saki, doch maken geen gebruik van opium.

De vrouwen te Lioe-Kioe worden in de grootste onwetenheid gelaten en mogen leeren lezen, noch schrijven; men acht dit waarschijnlijk gevaarlijk voor de openbare veiligheid. Hare pligt bestaat in het vervaardigen van kleederen voor het huisgezin; ook bij het inoogsten van de rijst wordt hare hulp ingeroepen. De Lioe-Kioeër moet zeer gehecht zijn aan zijne vrouw, en duldt niet dat anderen zich vrijheden met haar veroorloven. Eene weduwe mag nimmer hertrouwen.

De godsdienst van den Lioe-Kioeërs is dezelfde als die van de Japanners. De bonzen die men op Lioe-Kioe ontmoet, gelijken volmaakt op de bonzen in Japan, waar zij dan ook hunne opleiding verkrijgen. De Lioe-Kioeër is even vrijdenkend in het punt van godsdienst als de Japanner.

Tot in Julij 1859 waren er geene christelijke proselyten te Lioe-Kioe gemaakt.

Alle gronden behooren aan het gouvernement en worden verpacht aan de ingezetenen. Meer dat ¾ van de opbrengst van den grond behoort aan het gouvernement, en welligt wordt de geheele opbrengst van rijst en suiker door hetzelve toegeeigend. De rijst en suiker worden naar Japan en welligt ook voor een gedeelte naar China vervoerd. Het is moeijelijk na te gaan of dit als schatting aan Japan of aan den Prins van Satsuma wordt betaald, dan wel zijn eigendom uitmaakt.

Het overige ¼ van de producten rijst en suiker wordt door het inlandsche bestuur toegeëigend.

Handel, indien men het zoo noemen mag, wordt alleen gedreven met Japan; de handel met China is niet noemenswaardig. Tegen het einde van iedere N. O. moesson komen de japansche barken te Lioe Kioe aan, en vertrekken weder van daar in Junij en Julij. De invoer, zoowel als de uitvoer is een geheim. Alles evenwel, wat men op Lioe-Kioe ziet en de Lioe-Kioeërs gebruiken, is van japanschen oorsprong; enkele artikelen worden van China aangevoerd, zoo als zilveren en gouden haarspelden, welligt omdat geene edele metalen uit Japan mogen worden uitgevoerd.

Alle jaren gaan 5 à 6 Lioe-Kioe jonken, die geheel op de chinesche wijze zijn ingerigt en getuigd naar China. Te Foo-tshow-foo hebben de Lioe-Kioeërs eene factorij. Ook gaat om de drie jaren een gezantschap naar Peking met geschenken voor den keizer van China; deze geschenken maken geene schatting uit, doch strekken welligt alleen om het voorregt te behouden van eene factorij te Foo-tshow-foo te mogen hebben. Zij halen waarschijnlijk uit China de waren, die door den Prins Satsuma verlangd worden.

Indien men met Lioe-Kioe handel wilde drijven, dan zou dit alleen met de goedkeuring van den Prins van Satsuma kunnen geschieden. De onderwerping van de Lioe-Kioeërs aan Japan is zoo volkomen, dat zonder de toestemming van de strenge regering waaronder zij gebukt gaan, geene concessien van het plaatselijk bestuur aldaar te verkrijgen zullen zijn. Deze regering, hoe streng ook, is vaderlijk en zacht en de Lioe-Kioeërs schijnen met hun lot tevreden te zijn.

De prijs van eenige te Napha verkrijgbare artikelen was in Julij 1859, als volgt:

Rijst	per Ned. pond	0,04	tot	0,04½	dollar.
Meel	„ „ „	0,06	„	0,07	„
Suiker	„ „ „			0,04	„
Boonen	„ „ kop			0,03^{5}	„
Olie	„ „ kan	0,12	„	0,15	„
Kleine ossen	„ stuk			10,90	„
Varkens	„ „			4,50	„
Patatters	„ 100 Ned. pond.			0,75	„
Kippen	„ dozijn			1,00	„
Eijeren	„ 100 stuks			0,60	„
Eenden	„ stuk			0,27	„
Uijen	„ Ned. pond			0,03	„
Versche visch	„ „ „	(ongeveer)		0,16	„

(*) 1440 tzin gelijk 1 Mexicaansche dollar.

Naar men verneemt, houdt de bekende chinoloog, professor Hoffan, te Leiden zich onledig met een onderzoek naar den eigenlijken souverein van de Lioe-Kioe eilanden, vermits daaromtrent nog veel verschil van meening bestaat; hij moet voornemens zijn de resultaten van dit onderzoek wereldkundig te maken.

INGEZONDEN STUKKEN

REPLIEK.

Mijnheer de Redacteur,

Ik heb de eer UEd. hiernevens eenige bedenkingen mede te deelen tegen een artikel over brood- en vleesch-zetting, onlangs in het *Bataviaasch Handelsblad* opgenomen. Wanneer iemand een wetenschappelijk onderwerp behandelt en zich onthoudt van de vermelding van feiten, voor welker waarheid de Redactie van een blad eenigen waarborg zoude kunnen verlangen, zie ik niet in welk belang laatstgenoemde kan hebben, met den naam bekend te zijn van hem die als schrijver onbekend wenscht te blijven, en in hoever zij, die de bevordering van openbaarheid tot leus neemt, goed handelt, daarvan de plaatsing van eenig artikel afhankelijk te stellen.

Om die reden wend ik mij niet tot het blad waarin bovenbedoeld artikel voorkomt, en waar ik plaats zoude moeten zoeken voor mijne repliek, maar tot UEd. geacht blad, UEd. vriendelijk verzoekende onderstaande regelen, daarin wel te willen opnemen.

Ik moet hier op den voorgrond stellen, dat niet zoo zeer de belangstelling voor het al dan niet bestaan eener brood- en vleesch- zetting de uiting mijner bedenkingen heeft veroorzaakt, dan wel de verontwaardiging die zich van mij meester maakt, zoo menigmaal ik drogredenen zie aanwenden, om invloed op de openbare meening uit te oefenen, hoeveel te meer, wanneer daarbij stellingen als ontwijfelbaar, als door iedereen erkend, worden opgegeven, die niet alleen onwaar zijn, maar zelfs strijdig met ons positief regt, met ons grondwettig staatsregt.

De Heer H. beweert, dat wanneer brood en vleesch de eerste levensbehoeften zijn, er *dubbele* reden bestaat, om ze niet door het bestuur te laten taxeren. Tot het betoog hiervan overgaande stelt hij de vraag „waarom bepaalt het gouvernement, niet den prijs van *alle* zaken? en beantwoordt die op een zeer aanmatigende toon, zeggende, dat men niet ontbloot zijnde van gezond verstand en denkvermogen, zal moeten antwoorden: omdat het bestuur 1° niet *geroepen*, 2° niet *geregtigd*, 3° niet *in staat* is, om goederen te taxeren.

Op deze aanmatigende toon zoude ik niet wijzen, ware het niet dat ik een ieder die op eene loyale wijze een onderwerp wil bespreken daartegen ten ernstigste moet waarschuwen, omdat men door dien toon aan te nemen, eene bepaalde pressie op de publieke opinie uitoefent, en menig een, door hem te overbluffen, afschrikt van over dat onderwerp geregeld door te denken. Ik moet dit te meer aanstippen, wanneer ik een schrijver hoor oordeel vellen over eens anders denkvermogen en menige onregelmatigheid in het zijne bespeur, en hem b. v. het betoog zie leveren omtrent punten, waaromtrent hij even van te voren gezegd heeft, dat ze reeds zoo dikwijls betoogd zijn, dat het kinderachtig zoude zijn, het nog eens te doen.

Doch ter zake. Ik zal de door hem gestelde vraag niet beantwoorden omdat ze hier niets afdoet, vooreerst omdat hetgeen ontkend wordt omtrent het geheel, zeer goed waar kan zijn omtrent het gedeelte, en ten tweede omdat er nimmer sprake is geweest van een bestuur, dat den prijs van alle zaken zoude willen bepalen.

Gaarne echter volg ik hem in de toepassing zijner antwoorden op het door hem behandelde onderwerp.

Het bestuur is volgens den Heer H. niet *geroepen* om brood en vleesch te taxeren, omdat zijne bestemming is aan ieder *regt* en *veiligheid* te verschaffen, zonder meer.

Dit is onwaar en strijdig met ons grondwettig staatsregt.

De bestemming van een bestuur moet niet zijn, om alleen regt en veiligheid te verleenen; wij moeten het een veel meer omvattenden, veel edeler werkkring toekennen. Het doel van het bestuur moet zijn de bevordering van de algemeene welvaart, het moet zijne roeping zijn de hinderpalen te verwijderen, die de ontwikkeling van het algemeen welzijn belemmeren.

Of wilt gij dat het bestuur zijne bescherming zal onthouden aan kunsten en wetenschappen, die groote hefboomen van intellectuele ontwikkeling des volks? Wilt ge dat de staat het onderwijs geheel zal overlaten aan uwe almagt de regeling van vraag en aanbod?

Wilt gij dat het zijn toezigt zal onthouden aan het lot der armen en ongelukkigen, wanneer de liefdadigheid van bijzondere personen hen op ongenoegzame op ondoelmatige wijze te gemoet komt?

Wilt gij het bestuur verhinderen, die groote werken daar te stellen, welke zulk een weldadigen schok aan welvaart en verlichting geven, wanneer het blijkt, dat bijzondere personen niet genegen zijn om wegen, bruggen, waterwerken en dergelijken tot stand te brengen en deze toch volstrekt noodig zijn om het volk in de ontwikkeling van den tijd te doen deelen?

Doch genoeg om de waarheid mijner stelling te doen uitkomen.

Eene opzettelijke wederlegging van de theoretische bezwaren, welke hiertegen worden aangevoerd, zoude mijn geschrijf te veel omvang geven; ik blijf daartoe intusschen altijd bereid.

Om U te overtuigen, dat de bewering van den Heer H. in strijd is met ons grondwettig staatsregt verzoek ik u slechts even de grondwet ter hand te nemen, die gij toch even goed zult kennen als de boekskens van BASTIAT en daarin de hoofdstukken over den *Waterstaat*, het *Onderwijs* en het *Armbestuur* in te zien en ten overvloede artikel 51 der grondwet na te lezen, hetwelk het formulier van den eed inhoudt, welke Z. M. onzen geëerbiedigden koning, na de aanvaarding der regering aflegt en waarin voorkomt:

„dat ik de algemeene en bijzondere vrijheid en de regten van al mijne „onderdanen zal beschermen, en tot instandhouding en bevordering van „de algemeene en bijzondere welvaart alle middelen zal aanwenden wel-„ke de wetten ter mijner beschikking stellen, zoo als een goed koning „schuldig is te doen.

Een tweede argument, waarom het bestuur niet *geroepen* is brood en vleesch te taxeren, zoekt de Heer H. daarin, dat het enorme verbruik daarvan (het zijn intusschen geene eerste levensbehoeften) hun prijs meer dan die van andere zaken doet veranderen.

Dit zoude, hoewel als bewijsgrond hier weinig afdoende, van eenig gewigt kunnen zijn, wanneer de kleine fluctuatien in de prijzen van granen en vee eenig merkbaar verschil uitoefenden op de prijzen van brood en vleesch ponds-gewijze berekend. De taxatien worden dan ook zoo ruim genomen, dat op het debiet in het klein alleen groote prijsveranderingen der grondstoffen invloed kunnen uitoefenen en voorts is de reden, waarom de prijsverwisseling van brood en vleesch zich niet dikwijls voordoet op plaatsen waar geene zetting van bestuurswege bestaat, niet daarin gelegen, dat bakkers en slagters gemakshalve tot een gemiddelden, maar dat zij gemaks- en voordeelshalve tot den hoogsten prijs verkoopen, en juist dit wil men door eene bepaling der prijzen van bestuurswege voorkomen.

Tot bewijs, dat het bestuur *niet geregtigd* is vleesch en brood te taxeren wordt aangevoerd, dat het de bevoegdheid van den wetgever te buiten gaat, particulieren te gelasten hun wettig eigendom niet dan voor een bepaalden prijs te verkoopen. Op het eerste gezigt zal dit voor menigeen een zwaarwigtig punt zijn, doch niet meer wanneer hij overweegt, dat op het oogenblik dat de leden der maatschappij afstand doen van hun onbeperkten wil, hun regt ook niet meer blijft het zuiver natuurregt; er moeten in het belang der maatschappij vele concessien gedaan worden, het bijzonder belang moet in vele opzigten afhankelijk gemaakt worden van het algemeen belang. Dit heeft elke wetgever ingezien die de verheven bestemming der maatschappij begreep, en hierin heeft hij aanleiding gevonden om vele beperkingen op het eigendomsregt te maken, welke het zuiver begrip van dit regt niet gedoogt; zoodoende zijn ook in ons burgerlijk regt vele inkortingen van het onbeperkt eigendomsregt gekomen, en huldigt het onder anderen het beginsel, dat de eigenaar in de beschikking over zijnen eigendom door openbare verordeningen kon beperkt worden.

Maar wij mogen niet uit het oog verliezen, dat alleen het algemeen belang deze beperking heeft te voorschijn geroepen, en dat de daartoe gestelde autoriteiten alleen dan van deze bevoegdheid gebruik mogen maken, wanneer het algemeen belang zulks dringend vordert. Bij de beoordeeling der brood-en vleech-zetting hebben wij, mijns inziens, alleen deze vraag te stellen: *Is die maatregel noodzakelijk en is hij geschikt om het doel te bereiken, dat men daarmede op het oog heeft?*— Hierover later.

Gaan wij nu na of het bestuur *in staat is* brood en vleesch te taxeren. De Heer H. ontkent dit op grond, dat de prijs der zaken zich niet regelt naar het goedvinden van den Resident, maar naar de kosten van productie, naar de verhouding tusschen vraag en aanbod, en naar andere oeconomische wetten, en op grond dat die wetten in den regel beter gekend worden door kooplieden die er belang bij hebben, dan door ambtenaren die het niet aangaat; eene andere reden die hij opgeeft blijkt bij nader onderzoek reeds in de eerste begrepen te zijn.

De verhouding nu van vraag en aanbod regelt den prijs der zaken. Deze verhouding zelve wordt door verschillende voorwaarden beheerscht, zooals kosten van productie en van verplaatsing, bestaande behoefte, aanwezige voorraad, vooruitzigt op spoedigen meerderen aanvoer, toestand van de geldmarkt, en zoovele anderen.

Aangezien nu de marktprijs een bepaald, zigtbaar resultaat is van verschillende steeds veranderende voorwaarden, waarom zal een ambtenaar daarvan niet even goed kennis kunnen nemen als een ander.

Ten tweede. is het niet te verwachten, dat in dit geval een ambtenaar die niet belanghebbende is, vooral wanneer hij den raad van deskundigen inroept, een onpartijdiger schatter zal zijn, dan iemand die er bij geïnteresseerd is.

Ten derde welk regt heeft men om te beweeren, dat een Resident den prijs van brood en vleesch regelt naar zijn goedvinden, en niet naar den marktprijs der grondstoffen; welk regt heeft men om aan ambtenaren, wien de zorg voor het algemeen belang wordt toevertrouwd, kennis inzigt en behartiging van het openbaar belang te ontkennen, zoodra men daarbij niet op bepaalde feiten wijst.

„Waarom taxeert men dan ook het meel en de ossen niet? vraagt de Heer H. Omdat het bestuur hier toe niet in staat is. Het bestuur taxeert geene zaken die wij als grondstoffen moeten aanmerken omdat haar prijs geregeld wordt door zoo vele omstandigheden, bijna allen buiten het bereik van 's menschen wil en berekening. Het verwerken van meel daarentegen tot brood en het slagten van vee, zijn verrigtingen welke zeer goed binnen het bereik eener taxatie vallen. Deze verwerkingskosten alleen taxeert het bestuur bij de brood- en vleesch-zetting, en niets anders. In het openbaar belang komt het bestuur tusschenbeide en zegt, „bakkers en slagters zullen bij verkoop van brood of „vleesch boven den marktprijs der door hun verwerkte grondstoffen „voor de fabricatie van brood of het slagten van vee niet meer in re-„kening mogen brengen, dan eene billijke door mij te bepalen belooning, „en om de nakoming hiervan te verzekeren, bepaal ik, telkens wanneer „de verandering van den marktprijs der grondstoffen zulks noodig maakt, „hoeveel zij als maximum mogen vragen voor zekere hoeveelheden „brood of vleesch."—

Na deze wederlegging zij mij eene korte uiteenzetting van mijn gevoelen omtrent dit onderwerp gegund, in verband met hetgeen ik heb gezegd bij de behandeling der vraag, of het bestuur *geregtigd* is brood en vleesch te taxeren.

Ik geloof dat het bestuur in Indie in den regel kan en moet volstaan met een goed toezigt op de hoedanigheid dezer artikelen, omdat voor het grootste gedeelte van het indisch publiek dat die zaken verbruikt, het van ondergeschikt belang is of het daarvoor eenige centen per pond meer of minder besteedt.

Intusschen stem ik niet toe dat brood en vleesch artikelen van *luxe* zijn, en acht ik eene brood- en vleesch-zetting als tijdelijke maatregel wenschelijk op die plaatsen, waar eene klasse van verbruikers bestaat, voor welke een hooge prijs dier zaken drukkend is, wanneer het namelijk blijkt, dat de concurrentie aldaar niet in staat is geweest die artikelen op een billijken prijs te brengen.

Dat dáár het bestuur tusschenbeide trede, en van zijne bevoegdheid met gematigdheid gebruik make. Ook op groote plaatsen, wanneer zulks noodig is, want hoewel men daar meerdere concurrentie kan verwachten, mag men niet uit het oog verliezen, dat deze veelal wijd uiteen gebouwd zijn en dat het daar voor het algemeen belang weinig afdoet of al hier en daar een slagter of bakker tegen verminderde prijs verkoopt.

Het bestuur moet daarin met gematigdheid te werk gaan, want de te bepalen prijs moet een maximum blijven; het moet een prijs zijn, waarvan men met zekerheid kan weten dat bakkers en slagters er goede waar voor *kunnen* leveren. Dan zal deze prijsbepaling der concurrentie niet in den weg staan, maar haar veel eerder in de hand werken; men zal de overtuiging erlangen, dat de prijs die vroeger uit gewoonte geëischt werd bovenmatig was, en dat er even goed een bestaan in te vinden is die zaken tegen minderen prijs te leveren.

Men zal mij vragen, waarom als gij dan de brood- en vleesch-zetting als eene te gemoetkoming der concurrentie voorstelt, waarom meent gij dat laatstgenoemde hier niet even sterk zal werken, als elders? Omdat het meerendeel dergenen, in wier handen de hier besprokene bedrijven berusten, zijn eigen voordeel niet genoegzaam kent. Men is eens gewoon groot voordeel van klein debiet te trekken, en men komt niet tot het inzigt, dat uit eene prijsverlaging eene vermeerdering van debiet zal ontstaan, die veel voordeeliger is.

Deze personen komen niet tot dit inzigt, omdat zij veelal tot eene klasse behooren, aan welke wij thans met geene redelijkheid de kennis kunnen toeschrijven van de onomstootbare waarheden, welke de staathuishoudkunde ook ons eerst sedert korten tijd heeft geleerd; en omdat zij zich niet zoo spoedig van die groote waarheden zullen overtuigen, aangezien zij gewoon zijn hunne waren te leveren aan personen, waarvan het meerendeel zich niet bekommert om den prijs der levensbehoeften welke het verbruikt, en dus hun debiet bij die personen door prijsvermindering niet zal toe of afnemen. Zij zoeken te veel hun steun bij dezen, en kennen den steun niet welke hier en daar een grooter aantal minder rijk bedeelde zoude kunnen geven. Laten wij steeds dit in het oog houden, dat hoezeer ook iedereen een toestand verlangt, waarin alles zich regelt naar de gezonde wetten der staathuishoudkunde, wij deze niet overal onvoorwaardelijk mogen toepassen, maar dat deze dikwijls door maatregelen moeten voorafgegaan worden, welke bij oppervlakkige beschouwing daarmede in strijd schijnen te zijn.

Zoodoende zullen wij krachtdadig kunnen medewerken tot het groote doel hetwelk elk welgezind burger steeds voor oogen moet houden, DE BEVORDERING VAN DE ALGEMEENE WELVAART.

X

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Aug. 3	Nederl.	Pictura.	K. H. Leonhardt.	327	Samarang.	29 Julij.	Geene	Soerabaija.	
„ —	„	Whampoa.	J. W. Butner.	244	Batavia.	22 „	„	id.	Mathieu & Co.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Augustus. 4	Nederlandsche	Princes Amelia.	L. W. van Rijn van Alkemade.	Nederl. via Samar. en Batavia.
„ —	„	Philiijs van Marniel.	D. Duinker.	„ „ „ „ „

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Kinderdijk.	D. Zwanenburg.	Nederland	Fraser Eaton & Co.
„	Nova Zembla.	Hordijk.	„	„ „ „ „
„	Elisabeth.	Veenstra.	„	„ „ „ „
„	Loevestijn.	Vonck.	„	„ „ „ „
„	Delftshaven	Schaap.	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Java	Stokkel van Dam.	Onbepaald	„ „ „ „
„	Schoonderloo.	Kruijt.	„	„ „ „ „
Engelsche	Equinox.	Thos. Williamson.	Golf van Perzië.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Ida Wilhelmina.	B. P. van Wijland.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Catharina Willemina	F. H. Popken.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Helmers.	A. Ressen.	„	„ „ „ „ „
„	Abel Tasman.	J. R. Rijken.	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Ida Maria de Raath.	J. de Boer.	„	„ „ „ „ „
„	Nicot.	J. Amesz.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
Engelsche	Thames.	Bremer.	Lossende.	„ „ „ „
	Regia.	Bisschop.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	IJssel.	C. Maarschalk.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
„	Prins Frederik der Nederlanden	C. C. de Witt.	Onbepaald.	„ „ „
„	Alligonda Jacoba.	B. C. Deurholt.	Nederland.	„ „ „
„	Hercules.	Detering.	„	„ „ „
„	Java.	Worthington.	Grissee en Batavia.	„ „ „
„	Holland.	Auffmorth.	Nederland.	B. J. van Eck & CO.
„	Fearnot.	Fabritius.	Onbepaald.	„ „ „ „ „ „
„	Jacob.	Pörger.	In reparatie.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
„	Willhemina.	Blecking.	Macassar.	J. F. van Leeuwen & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 3den Augustus 1860.

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang en Batavia, per het Nederl. schip *Princes Amelia*, gezagv. L. W. VAN RHIJN VAN ALKAMADE.

973,68 picols koffij, 128,98 picols rotting, 2136.69 picols suiker, 1094 stuks koe en 406 buffelhuiden, FRASER EATON & Co; 4,516 picols tabak, HILL BROKKMAN & Co; 1000 picols tin, 287 picols koperduiten, N. H. M.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Sijlph*, gezagv. SAMPIE.

2 kisten portwijn, 1 kist katoenen goederen, ADAM & Co; 56 pic. ijzer, 1 kist gedr, katoen, 5 kelders genever, Mc MILLAN MARTEN & Co; 1 kist amfioen, TAN BINDJANG.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16.—
RIJST (CARGA) ƒ 110 @ ƒ 130.—
Id. (WITTE) ƒ 150 @ ƒ 160.—
ARAK ℔ legger. ƒ 40 @ ƒ 45.—
KADJANG MATTEN. ƒ 9 @ ƒ 12.—
ROTTING ƒ 7 @ ƒ 9.—
WISSELKOERS 102%.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag 5 Augustus 1860.
's Morgens te half negen ure.
Ds. VAN STEEDEN.
Doopsbediening.

Maandag 6 Augustus 1860.
's Avonds te half zeven ure.
Zendings-bidstond.
Nederduitsch en Maleisch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 5 Augustus 1860.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te $8^1/_2$ ure.
Het Lof 's avonds te $6^1/_2$ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.